

(Bull. r. t. VI. Append. p. 23. Ed. Luxbg.)

Facultas Mariae Josepho Episcopo Podiensi promulgendi in sua dioecesi, antiquo privilegio apostolico rato habito, indulgentiam plenariam in forma jubiliaei quando festum Annunciationis incidet in feria sexta in Parasceve.

Venerabili fratri Mariae Josepho Episcopo Podiensi.

Pius PP. VI.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

§. 1. Studium tuum ardens curaque tua assidua, qua in salutem gregis divini, qui tibi fuit commissus, quique a rapacibus lupis misere obsidetur, incumbis, omnibus ex partibus se quidem ostendit iis in literis, quas a te nuper libertissime accepimus, die primo labentis anni datas. Levatur aliquando Noster moeror, quem incredibilem profecto ex tantis malis suscipimus, quibus Galliarum ecclesiae obruuntur, quum illarum episcopos retinere adhuc cernimus invictum animi robur et constantiam, nec ullis laboribus et aerumnis frangi unquam aut debilitari, eosdemque in vigilia quadam sacerdotali perpetuo manere. Est autem illud nunc tenendum, ad quod sanctissimus ille antistes et martyr Cyprianus adhortabatur suos, (epist. LX Pamel. LVII.), quum eodem fere in discrimine Africanæ essent ecclesiae: ut jejuniis et orationibus insistere, cum omni plebe ne desinamus et gemitibus continuis: hæc sunt enim nobis arma coelestia, quae stare et perseverare fortiter faciunt.

Quod quidem ut fideles homines alacrius et diligentius peragant, ea benignitas, quae apostolicae Sedis hujus, utpotè parentis omnium aman-

tissimae, est maxime propria expro-menda pene tota impertiendaque illis est.

§. 2. Itaque quod scribis a Romanis pontificibus praedecessoribus Nostri, vel prisca aetate, ac postremo a Benedicto PP. XIII. concessum fuisse dioecesi Podiensi tuae, cujus ecclesiae cathedralis patronam habet beatam Mariam virginem ab angelo nunciatam, ut quo anno hujus dies festus feria sexta in Parasceve occurrat, indulgentia tum plenaria in forma jubiliaei in ipsa dioecesi promulgetur, eoque te privilegio jam anno MDCCLXXXV. ingenti cum tui populi ac finitimorum quoque fructu usum fuisse, id Nos, tuis ut postulatis obsequamur, hoc etiam anno ratum habemus.

§. 3. Itaque fraternitati tuae per has literas committimus et mandamus, ut eam indulgentiam plenariam in forma jubiliaei, qualis in apostolicis literis commemorati praedecessoris Nostri Benedicti XIII., quarum tenorem hic pro expresso haberi volumus, concessa fuit promulgari in praedicta tua dioecesi, auctoritate apostolica cures, eamque intra octo dies lucrandum declares a Christifidelibus quibuscumque etiam advenis, tuam tamen et Nostram et sanctae Sedis hujus communionem habentibus, iisdemque vere poenitentibus et rite confessis et sacra communione refectis Deumque enixe rogantibus, ut misereatur populi sui, ut exurgat et judicet causam suam, ne obliviscatur inopiae nostrae et tribulationis nostrae.

§. 4. Et quoniam tanta isthaec perturbatio rerum haud sinit, ea ut pietatis opera praestentur, quae in illis praeterea Benedicti XIII. literis praecipuntur, id permittimus prudentiae tuae, ut quae tempus, quae locus postulare intelliget, alia prae illis pietatis opera facienda decernat. Neque

hoc tanto beneficio carere aequum est fideles viros illos sive clericos sive laicos dioecesis tuae, qui in fugam ab impiis acti solum vertere compulsi sunt egentes, angustiati, afflicti, illorum instar, quos laudat Paulus, qui a reliquo grege interim necessitate temporis corpore non spiritu sunt separati. (Cyprian. ep. LVIII. Pamel. LVI.) Itaque ad hos etiam, si in-juncta pietatis opera, quorum habebant facultatem, perfecerint, indulgentiam eandem, perinde ac una cum suis versari pergerent, pertinere volumus.

Datum Romae apud sanctum Petrum die 29. Januarii 1796.

(Bull. r. Contin. t. IX. p. 611. Ed. Romae etc.)

9) Ut Officium.

Deberi celebrari solum in civitate unicum festum translationis et non plura, dummodo reliquia sit insignis et patroni principalis vel Episcopi loci, et tunc cum Officio sub *ritu duplici*, si est Patroni principalis, ritu vero semiduplici, si translatio est Episcopi loci, sine tamen octava. n. 772 ad 5. die 28. Oct. 1628.

10) SS. Reliquiarum.

Tres oppido legitimas causas alio transferendi sacras exuvias Martyrum et in genere res sanctas numerat Augustinus relatus in cap. 36. de consecr. distinct.; nempe: *ingruentam persecutionem; difficultatem locorum v. g. inclementiam aut infestam crassitiem aeris; malorum societatem v. g. plebis rebellionem aut malitiam. Tribus ex causis loca Sanctorum transmutanda sunt. Prima cum necessitas persecutorum loca eorum gravavit; secunda cum difficultas locorum fuerit; tertia cum*

malorum societate gravantur. Verum Gratianus causa 16. quaest. 7. can. 41. refert decretum Bonifacii quod alii tribuunt Silvestro Papae, alii Papae Silverio, in quo et alia agnoscitur legitima translationis causa nempe ejusdem rei sacrae melioratio: Si quis vult monasterium suum ad meliorandum in alium locum ponere, faciat cum concilio Episcopi etc.

Verum quarta haec transferendi causa non usque adeo amplianda est ut sola melior conditio Loci, ad quem asportanda esset imago aut quaevis alia res sacra satis per se esse videatur. Oportet enim ut aliqua etiam concurrat incongruentia loci, a quo dicta Imago aut res alia sacra remota est. Miraculis clarum B. M. V. imaginem in pariete depictam diruti Castri Laræ ad Monasterium S. Catharinae de Rosa pertinentis ad se spectare et ad suam Ecclesiam transferendam esse contendebat Lateranense Capitulum, intra cujus Paraeciae ambitum dictum castrum jacebat. Repugnabat vero dictum Monasterium. Inter caeteras et hanc decentioris loci et cultus afferebat causam Lateranense Capitulum; sed quia eadem S. Imago etiam a Monasterio S. Catharinae de Rosa satis bene et religiose custodiebatur, Sac. Rota, ad quam ea delata fuit contentio, justam deesse translationis causam pronunciavit, ut legere est in *Romana translationis imaginis 25. Junii 1742. §. 6. coram cl. mem. Card. Calcagnino.*

Die 16. Decbr. 1786. *Sutrina.*

TRIANGULUM.

1) Ad bened. lum. in Sabb. s.

Vd.: *Lumen Christi.*

Praeparetur arundo cum tribus candelis albis in summitate positis. *Caer. Ep. 1. II. c. XXVII. n. 1.*

2) In Matutinis tenebrarum.

A latere Epistolae ponitur candelabrum triangulare accomodatum ad sustinendos quindecim cereos cerae communis, singulos ponderis unius librae vel circa, qui paulo ante adventum Episcopi accenduntur simul cum cereis altaris ex eadem cera communi. *Caer. Ep. l. II. c. XXII. n. 4.* Finito quolibet psalmo Caeremonarius vel aliquis Capellanus accedit cum debitis reverentis et cum instrumento apto ad extinguendum ad candelabrum triangulare et extinguit cereum in illius extremitate positum a latere Evang.: deinde in fine alterius psalmi alterum ab alio latere et sic successive alternatim ab utroque latere singulos cereos extinguit in fine cujuslibet psalmi tam primi quam sequentium Nocturnorum et Laudum. *Caer. Ep. l. II. c. XXII. n. 7.*

3) Sensus mysticus.

Candelae in calce unum quid esse debent et deinde distinguuntur in tres ad designandum mysterium Unitatis et Trinitatis Dei.

(Gavant. Anal. J. P. 1852 p. 295.)

TRIDUUM S.

Vd.: *Sepult. in triduo s.*; *Reverent. in triduo s.*; *Officia hebdomadae.*

S. TRIFOMENA.

Vd.: *S. Trifomena.*

SS. TRINITAS.

1) Festum privilegiatum.

Ord. Excalceat. Ref. Sanctissimae Trinitatis Regni Hispaniarum.

Sanctissimo Domino Nostro Gregorio XVI. Pontifici Maximo humillime exposuit R. P. Fr. Joseph a Sancto

Francisco Procurator Generalis Ordinis Reformatorum Excalceatorum Sanctissimae Trinitatis Regni Hispaniarum usque ab anno 1802 datum fuisse recensito Ordini Apostolicum Indultum peragendi Festum Sanctissimae Trinitatis Ordinis ejusdem Titularis cum Octava privilegiata, excepta occurrence alterius Festi etiam translati, sed ritus duplicis primae vel secundae Classis dumtaxat, et super hac concessione quaedam in praesentiarum exoriri dubia non ita facile resolvenda eo quod in precibus tunc non fuerit expressum alterum privilegium anno 1776 Regno Hispaniarum concessum celebrandi nimirum Octavam Corporis Christi ita privilegiatam, ut omnia alia Festa, praeter Sancti Joannis Baptistae et Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli excluderet; propterea Sanctitatem Suam humilliter exoravit, ut concedere dignaretur utriusque Excalceatorum Reformatorum Familiae Alumnis tam infra quam extra Hispaniam degentibus, Octavam Sanctissimae Trinitatis Titularis jam plusquam sexcentis annis ab Innocentio Papa Tertio elapsis celebratam peragere privilegiatam, et quidem ante Festum Corporis Christi, festo secundae Classis non occurrente aut primae Classis, etiam translato, et post illud festum, excludendo cetera festa, praeter festum Sancti Joannis Baptistae occurrens, aut etiam translatum: facta tamen hoc in casu commemoratione Octavarum Sanctissimae Trinitatis et Corporis Christi. Sanctitas Sua, referente infrascripto Sacrorum Rituum Congregationis Secretario rescribi mandavit: *Proponatur in Sacrorum Rituum Congregatione ordinaria.* Relata propterea per Eminentissimum et Reverendissimum Dominum Card. Joannem Franciscum Marco-y-Catalan Ponentem supradictis precibus in Ordinario Sacrorum Rituum Congregationis Coetu ad Vati-

canum sub infrascripta de coadunato Sacra Congregatio, exquisita prius sententia alterius ex apostolicarum caeremoniarum Magistris scriptis pandita praeloque cusa, omnibus mature accurateque perpensis ac libratis, rescribendum censuit: „Pro gratia confirmationis privilegii anni 1802 expectatae extensionis juxta votum Magistri Caeremoniarum, nimirum: festum Sanctissimae Trinitatis celebrandum esse ab Alumnis recensiti ordinis utriusque sexus Calendario proprio utentibus tam intra quam extra Hispaniam cum Octava privilegiata, excepta occurrence alterius festi primae et secundae classis tum occurrentis quam translati vel alicujus diei octavae, de quibus faciendum est officium vel ante vel post festum Sanctissimi Corporis Christi cum commemoratione Octavarum, servatis rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque.“ Die 7. Aprilis 1832 num. 4680.

NOTA GARDELL. AD HOC DECRET.

Indultum, quod concessum fuit Ordini Reformatorum Excalceatorum Sanctissimae Trinitatis Regni Hispaniarum peragendi festum Sanctissimae Trinitatis ejusdem Ordinis Titularis cum Octava privilegiata, concessum utique fuit intuitu praecellentis Tituli, quo dictus Ordo insignitur et a quo nomen sumit: quia tamen non est per se ejusmodi, ut omnia alia festa excludat, quemadmodum sunt quaedam Octavae, quae vel omnia alia excludunt festa vel solum ex rubricis admittunt festum de patrono vel titulari Ecclesiae et propriae Ecclesiae Dedicacionis, idcirco in memorato Indulto vetatur fieri de Octava, occurrente altero festo ritus duplicis primae classis eoque etiam translato. In concessione enim indulti sartam tectamque quodammodo rubricarum disposi-

tionem et quorundam festorum dignitatem voluit haberi. Privilegium alterum, de quo in supplici libello anno 1802 porrecto pro obtinenda Octava privilegiata Sanctissimae Trinitatis, de quo supra mentio facta fuit, opponebatur primo, quia Octava Sanctissimi Corporis Christi ita privilegiata ipsi Ordini Excalceatorum Sanctissimae Trinitatis erat, ut festa tantummodo sancti Joannis Baptistae et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli omnibus aliis exclusis admitteret; hinc de Octava Sanctissimae Trinitatis fieri non poterat vi majoris Indulti, hoc enim aliud destruebat, quod posterius fuit concessum indultum; quapropter supplicatum fuit, ut retineri posset et peragi Octava privilegiata Sanctissimae Trinitatis, uti enunciatum est, dummodo non occurreret festum secundae classis aut etiam translatum, quod ritu primae classis gauderet. Sacra Congregatio perpensis rationibus et tam veteri attentato privilegio celebrandi Octavam Tituli ipsius Ordinis cum hujus Octava rescripsit ut supra in decreto, ita tamen ut festo primae et secundae classis vel occurrente vel translato, de his fieret, quemadmodum etiam de aliquo die octavo, de quo faciendum sit officium.

Ut aliquid in re adnotetur, indulta, quae de Octavis concessa hucusque sunt ab Ecclesia quaeque nunc conceduntur, si res per se considerentur, eo sunt pluris habenda, quo minores antiquitus erant octavae et quo magis quam ante sunt privilegiatae et privilegiatarum octavarum numerus, novis accedentibus concessionibus, succrevit; hinc qui eas obtinet gloriari jure potest et a praesenti Ecclesiae disciplina gratum acceptumque referre. Siquidem si veteres recentioresque auctores audiamus et diversa consu-

lamus Sacramentaria vel Gregorianum, una vel altera celebrabatur, nam juxta Grancolasium Octavae celebrabantur Paschalis, Pentecostes et Nativitatis Domini. Sanctis autem nullae per aliquot saecula tributae fuerunt Octavae et octavo tantum saeculo Sanctis Octavae fuerunt assignatae, ita tamen ut in veteribus codicibus non reperiuntur nisi Octavae sanctorum Apostolorum Petri et Pauli ac sancti Laurentii Martyris.

Insuper in Octavarum celebratione diebus, quae festum inter et diem octavam intercedebant, de illis nec recitabatur officium nec commemoratio ulla fiebat. Veteris hujus moris quoddam vestigium reperitur in festo sanctae Agnetis, in cujus Octava Breviarium Romanum sic indicat: *Sanctae Agnetis secundo*. Temporis progressu diebus etiam inter festum et octavam ab eo diem de Sancto, cujus Octava celebrabatur, fieri officium coepit. Adeo verum hoc est, ut referente Micrologo, si excipiantur hebdomadae Paschalis et Pentecostes, Psalmi de Feria recitabantur in omnibus etiam Domini Nostri Octavis, licet Invitoria et Responsoria essent de festo. Alia possent hic notari, quae praetermittenda putantur quaeque apud Grancolasium, Micrologum, Bedam ac inter recentiores auctores apud Gavantum, praesertim in sua ad Octavarium Romanum praefatione, et apud Meratum in suis ad Gavantum observationibus reperiuntur. Nunc Octavae omnes, in quibus diebus non impeditis ab alio festo de iis fit officium, considerari possunt tamquam prorogatio solemnium festorum per dies octo juxta Rodolphum. Haec solemnitas dierum octo etiam in Levitico praecepta reperitur *cap. 23. v. 35. et 36. Dies primus vocabitur celeberrimus... et septem diebus offerretis holocausta Domino; dies*

quoque octavus erit celeberrimus atque sanctissimus et offerretis holocaustum Domino: est enim coetus atque collectae. Et in libro Paralipomenon: Fecit ergo Salomon solemnitatem in tempore illo septem diebus et omnis Israel cum eo... Fecitque die octavo collectam eo quod dedicasset altare septem diebus et solemnitatem celebrasset diebus septem. Psalmista in multis psalmis titulum apposuit: *pro Octava*, quod juxta Rabbiorum expositionem musicum instrumentum octo chordarum erat, ut Gerebrardus testatur, sive psalmus, qui octo notis canitur, ut alii autumant. Sed Jansenius ait, quod illis psalmis, in quibus praefatus titulus habetur, semper de universali judicio fit mentio, post quod sequi debet mystica id est aeterna Beatorum quies et illorum in anima et corpore beatificatio, quo sensu facile verba sancti Ambrosii lib. 1. in cap. 6. Lucae intelliguntur. Haec itaque vox octava sive obvio et literalis sensu accipiatur sive mystico, gaudium et solemnitatem importat. Unum hic quaeri potest; undenam suam sumpserint originem Octavae generice sumptae, quae ab Ecclesia nunc celebrantur? Non est hic sermo de origine eo sensu accepta, ut requiratur ad cujus exemplum hae fuerint in Ecclesia inductae: volunt enim has a Judaeorum exemplo trahere originem, quemadmodum et solemnitas in Ecclesiarum dedicatione celebranda a dedicatione templi per Salomonem peracta ab auctoribus putatur desumpta, veluti et alia hujusmodi ab aliis Judaeorum caeremoniis desumpta existimantur. Neque hoc in casu mirari quis vel ad minimum debet: quum enim inter ritus et caeremonias hebraeorum quaedam essent, quae licet a Deo ipsis praeceptae, ut habetur in Levitico et Deuteronomio, tamen utpote figurae tantum futuro-

rum temporum plenitudine et Christo adveniente abrogandae erant et abrogatae fuerunt, quia utpote figurae non amplius servandae erant post veritatis manifestationem et Christi adventum, cujus umbrae erant et figurae et ad eum tantummodo significandum et praenunciandum praescriptae; novae proinde, veteribus illis abrogatis, institutae sunt caeremoniae temporis conformes, veritati jam manifestatae respondententes, et ad eam gratiam significandam, quae conferri hominibus deberet in Sacramento et praesertim in sacrosancto Missae Sacrificio, ad quod significandum praenunciandumque vetera illa et inter se diversa sacrificia erant instituta, quaeque in hoc uno in sua plena significatione continentur. Aliae autem erant caeremoniae, quas neque Christus neque apostoli abrogarunt, utpote non ejusmodi erant, quae novae adversantur legi aut religioni opponerentur aut superstitionem redolerent aut ab evangelicis praeceptis essent alienae. Nil ergo mirum si apostoli ex iis quasdam, praesertim nascente Ecclesia, retinuerint, ad illarum imitationem, quasdam etiam de novo instituerint, quas Ecclesia adhuc retinet.

De hac, inquam, origine sic accepta quoad Octavas non est hic sermo, sed tantum de origine eo sensu accepta, ut solemnitatis ideam excitet ac importet et plures dies ad eam judicandam et celebrandam aliquibus festis addicantur. Hoc, si quid video, duobus ex capitibus ortum est. Primo ut solemniora festa majori non solum solemnitate celebrarentur, sed ad indicandam ipsorum prae caeteris excellentiam praeter solemniorum ritum, major dierum numerus statueretur, ut religionis nostrae praecipua mysteria, quorum memoria recolitur, altius in fidelium mentibus figerentur, ut beneficia, quo sunt majora accepta, eo magis

illa sentiamus et majores de iis gratias ad nostram ipsam animae salutem agamus, per longius tempus ea considerantes, mente volventes et corde relinquentes: ut dona charismata aliquibus Sanctis prae aliis a Deo collata memoria repetentes et divinam bonitatem et peculiarem Dei in illis amorem agnoscentes, Deum ipsum intensius laudemus, qui illis magna et mirabilia fecit et admirabilem se in illis ostendit: ut nostra exercitarentur corda ad illorum auxilium diutius implorandum, ut et ipsi nostrum apud Deum patrocinium suscipiant, ut Sanctorum virtutes ad imitationem nos provocent atque delectent. Haec et similia fortasse sunt, quae prae oculis Mater Ecclesia habuit dum pro aliquibus Mysteriis, Festivitatibus et Sanctis Octavas instituit celebrandas.

Diversa sive prae aliis solemnior fit aliquorum Sanctorum memoria seu solemnior eorum festa celebrantur, quia majori, ut creditur, in coelis fruuntur gloria, sicuti diversa fuerunt in illis merita; ait enim Apostolus ad imparem justorum gloriam indicandam: *Alia claritas solis, alia claritas lunae et alia claritas stellarum: stella enim a stella differt in claritate*; et hinc sane oritur multimoda officiorum in Ecclesia ratio et diversitas rituum in Sanctorum festis celebrandis, quam idcirco coelesti Hierarchiae ex sancti Dionysii doctrina comparat Durandus in suo Rationali lib. 7. cap. num. 33. sic scribens: *Quum ergo secundum beatum Dionysium ecclesiastica Hierarchia repraesentet aequaliter in suis actionibus seu ordinationibus coelestem Hierarchiam, in qua Sancti secundum diversitatem meritorum suorum disponuntur, ideo ad hoc repraesentandum varietas officiorum in nostra Ecclesia reperitur: Immo ex Augustino Epist. 86: Hic decor est, qui*

reginam dextris sponsi adstantem quamplurimum exornat, ut sit in fimbriis suis aureis circumdata varietatibus. Hanc porro varietatem generaliter adhibet Ecclesia in Sanctis omnibus celebrandis seu eorum festivitibus instituendis, eam dimetiendo quodammodo, eo quo regitur Spiritu, ex cuiusque meritis, quantum haec vel per vitae actus nota sunt vel per beneficia eorum vel laboribus vel intercessione toti Ecclesiae impensa.

Haec, quae festa nunc dicuntur et celebrantur, adductis nuper rationibus fortasse Sanctorum memoriae olim dicta sunt, quae vox variis accipitur sensibus: modo enim suscipitur pro sepulchrali monumento, ut ab Augustino accipitur: *De cura pro mortuis gerenda*, modo pro Oratoriis, in quibus Sanctorum corpora vel reliquiae reconduntur, quemadmodum hanc vocem accipit ipse Augustinus contra Faustum Manichaeum *cap. 2.* Hic autem accipitur haec vox de mortuis sed tamquam ut mentio de vivis fiat, revocando scilicet in memoriam acta et passiones Sanctorum, vel ut Eusebius *lib. 4. cap. 5.*: *In memoriam eorum, qui glorioso certamine perfuncti sunt et ad posteros eorum exemplo erudiendos et confirmandos.* Antiquitus Martyrum memoria in Ecclesia observabatur, quando eorum nomina inter solemnes preces ante Eucharistiae sumptionem recitabantur ex *Dypticis*. Quaecumque tamen fuerit huius rei origo, hoc certe spectavit, ut Christiani Deum in Sanctis honorarent, quod revera ipsi semper agere crediderunt.

Altera Octavarum institutiones ratio ni fallor haec fuit. Neminem latet initio tot non fuisse numero ritus seu horum diversos gradus, sub quibus nunc Ecclesia varia celebrat festa; proinde hunc majorem rituum numerum majora numero festa, quae cele-

brantur, augendi occasionem dederunt et etiam ex hoc originem habere potuit haec Octavarum pro aliquibus festis praesertim Sanctorum institutio. Per plura saecula nonnisi Martyrum festa celebrata sunt aut eorum saltem, qui martyrium passi putabantur; et quamvis unius vel alterius Martyris memoria celebrata fuerit primis Ecclesiae saeculis in Ecclesia universa, tamen, ut notat sanctus Hieronymus, non omnium indiscriminatim Martyrum seu Sanctorum aequae in Ecclesia universa et ubique memoriae celebres erant sive non aequali solemnitate celebratae fuerunt sed pro diversitate Ecclesiarum vel horum vel istorum Sanctorum dies fuerunt sacri, idque constat ex diversis martyrologiis, si haec inter se conferantur. Nihilominus praecipua et universaliter sanctorum Apostolorum Petri et Pauli memoria celebrata est, qui, ut sunt omnium celeberrimi, ita et inter omnes diem sibi sacrum potissimum habuerunt; et hinc est quod in Missae Canone primi nominati sunt, qui morem Ecclesia in omnibus semper retinuit et retinet. Martyrum festis alia etiam posterioribus temporibus festa addita sunt et temporis majori progressu his etiam alia atque ita factum est, ut nullus fere dies deinceps fuerit, in quo alicujus Sancti festum non celebraretur.

Haud quidem est hic locus omnia, ut vellem, perseguendi, omnia numerandi ac in medium proferendi, quae hanc respiciunt materiam: quare ea consulto omitto et quod sequitur tantum ad propositum adnotabo. Ecclesia ut varietate circumdata videtur, quemadmodum supra ex Dionysio et Augustino didicimus, et illum praesentaret in terris hierarchiae ordinem, qui in coelesti secundum memoriorum diversitatem observatur, in qua stellarum claritas a claritate dif-

fert, officiorum diversitatem instituit, ut per hanc vel minus vel magis celebris Sanctorum memoria recoleretur. Aucto festorum numero auctus quoque fuit numerus rituum seu modus celebrandi festa sive designatus solemnitate diversae gradus, quo diversa Sanctorum festa celebrari deberent: hinc ut disparitas inter eos ex ipso ritu appareret, illorum festa alia sub uno ritu alia sub altero celebranda statutum est. Dum quibusdam fuit adsignatus hic vel ille ritus pro festo celebrando atque etiam de solemnioribus ut eorum festis, quae vel antiquiora erant vel majori cum solemnitate celebrari consueverant, celebritas quaedam prae aliis postea adjunctis maneret, auctus fuit numerus dierum, quibus eorum memoria fieret et sic, si in solemnitate sive in gradu solemnioris ritus paria illis forent, celebriora prae illis essent quoad dierum numerum, quibus celebritas erat perduratura peragendo de iis officia. En itaque altera Octavarum origo illasque instituendi altera causa, qua retenta pro aliquibus jamdiu instituta solemnitate, ex diversis rituum gradibus, qui aucti fuerunt, necessario repetenda videtur. Haec, quae adducta sunt, alispian fortasse tamquam a proposito aliena putabit et ut inutiliter allata reprehendet; sed nec aliena nec inutilia haec aliaque in adnotationibus reperiet: non aliena, quia de Octavis agunt, ad quas dubium ipsum vocavit: non utilia, quia non multi reperiuntur, quibus cura sit omnia cognoscendi, quae ad sacram liturgiam pertinent, quamvis ex ministerio ad hoc teneantur. Hinc si non omnibus, aliquibus tamen, quibus vel desunt libri vel tempus eos adeundi, certe erunt utilitati et hoc satis ut quamcumque molestam aut minus urbanam notam effugiam, in quampo ssem apud aliquos incurere.

2) Indulgentiae.

Humillimis delatis precibus SSm. Domino Nostro PP. Pio IX. a R. P. Fr. Antonio a Matre Dei generali procuratore ordinis SSmae Trinitatis discalceatorum, ut christifideles triduanis seu novendualibus obsequiis ineffabile ejusdem SSmae Trinitatis Mysterium venerantes aliquo Indulgentiarum lucro de Ecclesiae thesauro ditarentur, Sanctitas Sua, referente me infrascripto S. Congregationis Cardinali praefecto, clementer indulxit, ut omnes et singuli utriusque sexus christifideles, qui vel publice vel privatim triduum aut novendiale tam immediate ante dominicam primam post Pentecosten quam quocumque alio anni tempore devote peregerint, septem annorum totidemque quadragenarum indulgentiam semel singulis hujusmodi diebus lucrari possint et valeant. Iis vero christifidelibus, qui integrum triduum seu novendiale persolverint indulgentiam plenariam tam post triduum quam post novendiale acquirendum, dummodo ea die vere poenitentes confessi ac s. communionem refecti aliquam publicam Ecclesiam visitaverint ibique per aliquod temporis spatium juxta mentem Sanctitatis Suae pie oraverint, benigne concessit. Praesenti perpetuis futuris temporibus valituro absque ulla brevis expeditione, cum facultate quoque eadem indulgentias animabus in purgatorio detentis applicandi.

Datum Romae ex secretaria S. Congregationis Indulgentiarum. Die 8. Augusti 1847.

(Corresp. de Rome 1848—49. Ed. II. pag. 46.)

3) Missa votiva.

Pius PP. VI.

Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti

fili Officiales et confratres confraternitatis sub titulo redemptionis captivorum ss. Trinitatis in ecclesia parochiali sanctae Mariae ad Nives civitatis Hispalensis canonice ut asseritur erectae, quod cum ipsi quotannis festum SS. Trinitatis cum praecedenti novendiali celebrare soleant, cupiunt propterea ad devotionis et cultus augmentum, ut tam in omnibus diebus novendialis hujusmodi, quam in singulis primis dominicis cujuslibet mensis missam ejusdem SS. Trinitatis cum Gloria et Credo celebrari facere possint, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere ac, ut infra, indulgere benignitate apostolica dignemur.

Nos igitur dictos exponentes specialibus gratiis et favoribus prosequi volentes supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati attempta relatione dilecti filii magistri Julii Mariae de Somalia Congregationis Nostorum S. R. C. Cardinalium sacris Ritibus praepositorum secretarii modernis et pro tempore existentibus officialibus et Confratribus confraternitatis praedictae, ut in posterum ipsi tam in omnibus diebus dicti novendialis praecedentibus festum SS. Trinitatis quam in singulis primis dominicis cujuslibet mensis exceptis tamen dominicis primae et secundae classis missam ejusdem SS. Trinitatis cum Gloria et Credo in praedicta ecclesia celebrari facere libere ac licite possint et valeant, licentiam auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus et impertimur.

Datum Romae die 14. Decbr. 1784.
(Bull. r. Contin. VII. p. 352. Ed. Rom. 1843.)

4) Occurrentia.

Cadente Dedicacionis festo in dominica SS.

Trinitatis, vd. *Dedicatio* (Off. et transl.) De 6. et 7. die octavae SS. Trinitatis, vd. Octava SS. Trinitatis.

5) Reverentia ad ejus nominat.

Vd.: *Reverent. ad nominat. SS. Trinit.*

6) Titularis.

Diebus 6ta et 7ma infra octavam festi SS. Trinitatis, ubi est Titularis, faciendum est officium de die 2. et 3. infra octavam corp. Chr. cum comm. SS. Trinitatis. S. R. C. 8. Junii 1709. In *Bracharen.*

7) Vesperae.

Vd.: *Vesp. integ.* (decr. n. 3706.)

Occurrente Officio dupl. min. cum vesp. 2. diei octavae SS. Trinit. de seq. dupl. min. commemor. tantum esse peragendam, n. 6348 ad 2 die 18. Debr. 1694.

Ad dubium: an in 2. vesp. Dominicae SS. Trinitatis concurrentibus cum festo 1. vel 2. cl. fieri debet commemoratio de dominica? S. C. resp.: *Negative.* n. 4604 ad 1 die 27. Mart. 1834.

Nota Gardell. ad hoc decretum:

Anno proxime praeterito 1823 Festum est Philippi Neri pro Urbe elevatum ad ritum secundae classis; incidit in Feriam II. post Dominicam Trinitatis, quae prima est post Pentecosten; orta hinc quaestio: num in secundis Vesperis praefati Festi SS. Trinitatis, praeter illam de sequenti, hoc est de s. Philippo, fieri etiam debeat commemoratio Dominicae? Distractae fuere sententiae, ideo in Calendario Patriarchalis Lateranensis et in altero Romano addita fuit: in Vaticano ac Liberiano omissa. Ubi nam bene? Id quaerendum.

Ut hujusmodi enodetur quaestio,

statuendum est, quam in classem ponenda sit Dominica prima post Pentecosten simpliciter considerata, ac si adnexum non haberet Festum SS. Trinitatis. Scriptores de rebus liturgicis hanc praetereunt controversiam; et vix unus est *Gavantus*, qui in nihilo differre docet hanc Dominicam seorsim ab adnexa Festivitate consideratam ab iis, quae sequuntur usque ad Adventum: *Haec Dominica*, inquit, *prima post Pentecosten, ut sic* (videlicet ut Dominica) *est ejusdem rationis cum Dominicis sequentibus, non enim de ea intelligitur Rubrica sub titulo Dominicarum primae classis, quae nunquam omittuntur, nempe Dominica Trinitatis, ut patet, quia de illis fit totum Officium, de hac vero commemoratio tantum, et ipsa commemoratio omittitur in iis Vesperis, si Feria II. celebretur Officium, secundae classis vel primae: et occurrens objecto, quod forte alicui magni ponderis videri poterat, ex eo deducto quod hujusmodi Dominica notatur in Tabella Breviarii praemissa inter Dominicas, quae nunquam omittuntur; ita prosequitur: *Neque miseris, quod Festum Trinitatis nunc dicatur Festum, nunc Dominica; nam utrumque verum est, et ratione Dominicae, in qua semper occurrit, habet hoc, quod nunquam omittitur Officium de Trinitate, licet eo die occurrat alicubi primae classis Festum; ratione vero Festi habet ea tantum, quae sunt propria Festorum secundae classis: ad Rubricas Breviarii sect. 7. cap. 19. num. 2.**

Igitur juxta *Gavantum* Dominica prima post Pentecosten in ratione Dominicae minime differt ab aliis post Pentecosten et post Epiphaniam. Et hoc bene est; nam haec Dominica aliam habere nequit qualitatem praeter illam, quae communis est supraindicatis, neque ullo pacto confundi debet

cum aliis, quae qualitatem habent primae vel secundae classis, quoad privilegium exclusivum, licet ritus sint semidup. Non titulus; non ratio occurrit, ob quam privilegiatis queat adnumerari. Praecedens Sabbathum dat complementum celebrationi Officiorum de divinis Mysteriis relate ad Passionem et Resurrectionem Christi Domini et Adventus Spiritus Paracliti; ideo eo in Sabbatho celebrata Missa finem habet tempus paschale. Igitur Dominica, quae immediate sequitur, neque est neque haberi potest, ut Octava Pentecosten; nam si talis esset reputanda, comparanda quodammodo foret Dominicae in Albis, quae gaudet ritu duplici; contra vero haec Dominica, quae immediate sequitur, jam absoluta Pentecosten hebdomada, non habet nisi ritum semiduplicem. Et revera Missa, quae legenda esset in hac Dominica, nisi Officium occurreret SS. Trinitatis, nullam habet relationem ad Octavam Pentecosten et ideo non omittitur in Missarum Codice, quia legebatur, priusquam festum SS. Trinitatis ad universam Ecclesiam praepreceptive extenderetur. Quod vero sit rit. semidup., patet, quia habet secundam Orationem *A Cunctis*, tertiam *ad libitum*: contra vero si haberet qualitatem Octavae Pentecosten, haberet etiam ritum duplicem et unicam Orationem, ut illa est Dominicae in Albis.

Neque objicias, Dominicas Adventus et Quadragesimae qualitatem habere dup. 1. vel 2. class. quoad privilegium exclusivum, et nihilominus non esse nisi rit. semidup., veluti illa est, quae primum post Pentecosten occurrit: nam ex hoc non consequitur hanc eodem privilegio gaudere. Hoc illae decorantur, quia ex ecclesiae institutione peculiariter includunt Mysteria et populum christianum spirituali quodam apparatu disponunt ad celebrandas so-